

Voorstel aan : Gemeenteraad van 28 maart 2011
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 15 maart 2011
Nummer :
Onderwerp : Herijking planning & controlcyclus
Bijlage(n) : 1 Financiële verordening gemeente Haren 2011
2 Wijziging artikel 5.1
3 Concept raadsbesluit

Samenvatting : Dit voorstel beschrijft de volgende verbeterpunten voor onze planning & controlcyclus:

1. financiële transparantie;
2. integrale afwegingen waaraan participatie van inwoners vooraf gaat;
3. aandacht voor de positie van de raad als het gaat om de hoofdlijnen van beleid en de controlerende rol;
4. vereenvoudiging van de planning & controlsystematiek.

Met deze notitie voldoen wij aan onze toezegging in de begroting 2011 voor wat betreft de herijking planning & controlcyclus.

Voorgestelde beslissing :

1. in te stemmen met een opzet van de planning & controlcyclus op basis van de volgende uitgangspunten:
  - presentatie beheersbegroting achterwege laten;
  - eerste burap in mei vervangen door mondelinge verantwoordingssessies;
  - bouwstenenbrief vervangen door voorjaarsnota;
  - inwoners vooraf betrekken bij belangrijke afwegingen in de voorjaarsnota;
  - tweede burap in oktober ondersteunen met mondelinge verantwoordingssessies;
  - vaststelling beleidsbegroting in november.
2. de Financiële verordening gemeente Haren 2011 vaststellen onder gelijktijdig intrekken van de Financiële verordening gemeente Haren.

Visie en uitgangspunten

De planning & controlcyclus moet een zo eenvoudig mogelijk instrument zijn voor een financieel beleid dat is gericht op transparantie, zonder ingewikkelde financiële koppelingen die in de toekomst onnodige risico's met zich meebrengen. Het is een instrument dat u op hoofdlijnen positioneert in uw kaderstellende en toezichhoudende rol. Als het gaat om ombuigingen of nieuw beleid moet het een proces zijn dat het mogelijk maakt om inwoners (groepen) hierin te laten participeren.

In de beleidsbegroting 2011 hebben wij ons voornemen tot het herijken van de planning & controlcyclus reeds aangegeven. Wij willen in de komende jaren specifiek de volgende zaken verbeteren:

1. financiële transparantie;
2. integrale afwegingen waaraan participatie van inwoners vooraf gaat;
3. aandacht voor de positie van de raad als het gaat om de hoofdlijnen van beleid en de controlerende rol;
4. vereenvoudiging van de planning & controlsystematiek.

Financiële transparantie

Naar ons oordeel kan er op bestemmingsreserves (en grondexploitaties) transparanter verantwoording worden afgelegd. De verantwoordingscyclus van het college richt zich - terecht - op de jaarlijkse begroting, terwijl de uitvoering van (doelstellingen van) bestemmingsreserves en grondexploitaties veelal buiten de begroting om plaats vindt. Bovendien speelt bij grondexploitaties vaak het aspect van vertrouwelijkheid.

Daarom zullen wij ons uitgangspunt van financiële transparantie als volgt uitwerken:

- Wij zullen de begrotingscyclus aanhouden als het enige (financiële) verantwoordingsmiddel.
- Wij zullen terughoudend zijn met voorstellen om bestemmingsreserves in te stellen. Wij zullen hiervoor een voorstel doen waarbij wij bestaande bestemmingsreserves hebben herijkt op noodzaak en nut.
- Grondexploitaties bevatten alleen ingrediënten die direct te maken hebben met het 'geschikt maken van grond voor de gewijzigde bestemming'.
- Voor integrale (samenhangende) plannen worden (eventuele) faciliteiten aan de raad gevraagd via de reguliere begrotingscyclus. Daarbij kan de Algemene Reserve (AR) als (incidenteel) dekkingsmiddel worden ingezet.
- Financiële consequenties van aangenomen amendementen worden standaard ten laste van de begroting gebracht, waarbij er een dekking wordt bepaald.

Integrale afwegingen

In juni wordt de voorjaarsnota vastgesteld (heet nu Bouwstenenbrief). De voorjaarsnota bestaat uit:

- actualisatie lopende begroting (voor zover er aanleiding toe is);
- doorkijk naar het meerjarenperspectief;
- beoordeling noodzaak en hoogte reserves en voorzieningen;
- inzicht in en richting met betrekking tot ombuigingen en nieuw beleid voor navolgende jaren.

Ten aanzien van dit laatste is het nadrukkelijk de bedoeling dat wij volledig inzicht geven in uw keuzemogelijkheden. Op deze wijze willen wij een integrale afweging door uw raad bevorderen. Om inwoners mee te kunnen laten denken, zullen wij uiterlijk in maart een overzicht hebben van eventuele ombuigingen en nieuw beleid. In april kan hierover dan het contact plaatsvinden met onze inwoners. Nieuw beleid zal overigens voort moeten vloeien uit eerdere beleidsuitspraken door de raad.

De voorjaarsnota wordt daarna uitgewerkt tot beleidsbegroting met budgetallocaties per doelgroep. Net als voorheen wordt deze beleidsbegroting in november door de raad vastgesteld.

Eventuele begrotingswijzigingen op de voorjaarsnota kunnen voortkomen uit:

1. prijs- en/of volume-effecten;
2. voortschrijdend inzicht op ontwikkelingen in de beleidsbegroting (bijvoorbeeld geoormerkte investeringen of aangekondigde reserveringen voor nog te bepalen beleid);
3. 'plotse bestuursopdrachten' (vastgelegd in eerdere besluiten van het college of raad).

Aandacht voor de positie van de raad als het gaat om de hoofdlijnen van beleid en de controlerende rol

Getuige het aantal vragen, zowel schriftelijk als via de maandelijkse rondvraag, is er bij u de behoefte om politiek relevante projecten van dichtbij te volgen. Ook bij de behandeling van de bestuursrapportages valt op, dat die voornamelijk gericht is op het 'voortgangsge-deelte'. Verbetering van de planning & controlcyclus kan hier plaats vinden door planmatig de meicyclus en de oktobercyclus van de raad uit te roepen tot 'verantwoordingscycli'. Wij willen de schriftelijke bestuursrapportage van het voorjaar inwisselen voor een mondelinge voortgangsrapportage op de lopende projecten en andere belangrijke thema's. Hierbij zullen ook de projectleiders worden uitgenodigd. In de gevallen waar u de grondexploitaties heeft vastgesteld voor de betreffende projecten, zal daarbij ingegaan worden op de wenselijkheid voor een actualisatie daarvan. In dergelijke situaties zullen deze rapportages een vertrouwelijk karakter hebben.

Vereenvoudiging van de planning & controlsystematiek

Gekoppeld aan ons voornemen om mondeling voortgang te rapporteren, zullen wij u geen begrotingswijzigingen meer aanbieden in het voorjaar, maar dit beperken tot de bestuurlijke tussenrapportage (nu burap 2) die wij u in september aanbieden. Daarnaast zullen wij u in januari geen beheersbegroting meer aanbieden. Dit past ook in het beeld waarin wij als gemeente de komende jaren de broekriem aan moeten halen. Een stringent financieel beleid is hierbij noodzakelijk. Met deze vereenvoudigingen wordt ook invulling gegeven aan de bezuinigingsopdracht die voor planning & control is opgenomen in de beleidsbegroting 2011.

In artikel 5, lid 1 van de 'Financiële verordening gemeente Haren' is nu bepaald, dat wij u via tussentijdse rapportages informeren over de realisatie van de begroting over de eerste vier en de eerste acht maanden van het begrotingsjaar. Het bovenstaande betekent, dat dit artikel moet worden aangepast, omdat wij ons willen beperken tot een rapportage over de eerste acht maanden van het begrotingsjaar. De bepaling zal moeten komen te luiden als volgt:

"Het college informeert de raad door middel van een tussentijdse rapportage over de realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste acht maanden van het begrotingsjaar".

Resumé

Met bovengenoemde herijkingsvoorstellen komt de planning & controlcyclus er als volgt uit te zien:

Onderwerp	Maand
Jaarverslag	Mei
Voortgang projecten/belangrijke thema's	Mei
Voorjaarsnota	Juni
Bestuurlijke tussenrapportage (Burap)	September
Beleidsbegroting	November

Voorstel

- 1 in te stemmen met een opzet van de planning & controlcyclus op basis van de volgende uitgangspunten:
  - presentatie beheersbegroting achterwege laten;
  - eerste burap in mei vervangen door mondelinge verantwoordingssessies;
  - bouwstenenbrief vervangen door voorjaarsnota;
  - inwoners vooraf betrekken bij belangrijke afwegingen in de voorjaarsnota;
  - tweede burap in oktober ondersteunen met mondelinge verantwoordingssessies;
  - vaststelling beleidsbegroting in november.
- 2 de Financiële verordening gemeente Haren 2011 vaststellen onder gelijktijdig intrekken van de Financiële verordening gemeente Haren.

Haren, 15 februari 2011

burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester